

בדיקת הקשר בין סולם CEFR לבין סולם אמי"ר

רות פורטס, נעמי גפני ואליוט טורוול
מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה (ע"ר)
NATIONAL INSTITUTE FOR TESTING & EVALUATION
المركز القطري للامتحانات والتقييم
מיסודן של האוניברסיטאות בישראל

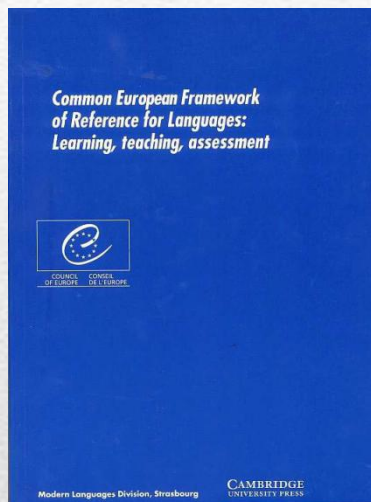

כנס אפ"י 25.1.16 כפר המכביה, רמת גן

מה זה ה-CEFR?

Common European Framework of Reference for Languages:
Learning, Teaching, Assessment

נותן בסיס משותף

- ללימוד עצמי של שפה (כל שפה שהיא)
- לתכנון תכניות להוראת שפה
- למתן תעודות הסמכה בשפה

מספק תיאור מפורט **וסטנדרטי** של רמות מיומנות, ובכך מאפשר השוואה בין מערכות הסמכה שונות.

המסמך מפרט מכלול המלצות והנחיות שאפשר **להתאים** לצרכי המשתמש.

רמות ה-CEFR

במסמך מתוארות שש רמות מיומנות:

- שתי רמות של "משתמש בסיסי" (A1, A2)
- שתי רמות של "משתמש עצמאי" (B1, B2)
- שתי רמות של "משתמש מיומן" (C1, C2)

רמות CEFR הפכו לסטנדרט מוכר ברמה בינלאומית.

הגדרת הרמות של ה-CEFR

- כל אחת מרמות המיומנות של ה-CEFR מוגדרת על-ידי רשימה של הצהרות (can-do statements)
- ההצהרות מתארות מה אדם ברמה זו מסוגל לעשות בכל אחת ממיומנויות השפה: קריאה, שמיעה, כתיבה, ודיבור.
- למשל, אדם ברמה B2:

יכול לזהות את התוכן והרלוונטיות של מאמרים אקדמיים ודו"חות, ויכול להחליט אם כדאי לו להשקיע בקריאה מדוקדקת יותר שלהם

ECOSTAR

- פרויקט של הנציבות האירופית שחברים בו מוסדות ישראליים ואירופיים להשכלה גבוהה

Israeli partners

European partners

	ORT Braude College of Engineering (coordinator)		Sami Shamoon College of Engineering		The University of Leicester UK		Wroclaw University of Environmental and Life Sciences, Poland
	The Interdisciplinary Center, Herzliya		The Nazareth Academic Institute		The University of Nicosia Cyprus		The Technical University of Cluj-Napoca, Romania
	University of Tel Aviv		MEITAL-The Inter University Center for e-learning		The University of Maastricht the Netherlands		
	The Open University of Israel		The National Institute for Testing and Evaluation		L'Università degli Studi L'Aquila, Italy		
			The National Union of Israeli Students				

ECOSTAR

- המחקר הנוכחי נערך כחלק מפרויקט ECOSTAR
- מטרת הפרויקט למסד תכנית לימודים כלל-ארצית להוראת אנגלית כשפה זרה במוסדות להשכלה הגבוהה בארץ, אשר תתבסס על רמות המיומנות של ה-CEFR
- מטרה נוספת: לרענן את התכנים ושיטות ההוראה של הוראת השפה האנגלית בעיקר ע"י הוראה והערכה של דיבור, שמיעה וכתובה (בנוסף לקריאה)

השמה לרמות לימוד באנגלית

- **בארץ:** באמצעות ציון באחת משלוש בחינות של מאל"ו: אמיר"ר, אמיר"ם או רכיב האנגלית בפסיכומטרי (הציונים שקולים)
- **באירופה/בעולם:** השמה לרמות לימוד המבוססות על סולם CEFR נעשית באמצעות מגוון רחב של מבחנים, שאינם בהכרח שקולים מבחינת תוכנם או רמת הקושי שלהם.
- מוסדות רבים באירופה משתמשים במבחן פנימי למיון לרמות
- אפילו באותה מדינה עצמה, מוסדות שונים משתמשים במבחנים שונים
- מבחנים אלה אינם מכילים לסטנדרט כלשהו והקשר בין הציונים בהם לסולם CEFR תלוי בפרשנות המקומית

מטרת המחקר

להעריך הערכה ראשונית את הקשר בין רמות המיומנות הנקבעות בעזרת הציון בבחינת אמי"ר לבין רמות המיומנות הנקבעות בעזרת הציון במבחנים רחבי היקף שסולם הציונים שלהם מקושר לרמות CEFR

1. להעביר מבחן שהציונים שלו מדווחים בסולם CEFR

לסטודנטים ישראלים שציון האמי"ר שלהם ידוע

2. להעביר בחינת אמי"ר לסטודנטים אירופאים, שרמת ה-

CEFR שלהם ידועה.

מידע אודות מבחני TELC The European Language Certificates

- מודד יכולת קריאה, שמיעה, כתיבה ודיבור בתחום הפרטי, הציבורי, החינוכי והתעסוקתי
- בחינת נייר ועפרון שכוללת פריטים סגורים מסוגים שונים; סוגים שונים של מטלות כתיבה (בהתאם לרמת המיומנות); וכן מטלת דיבור המועברת לנבחנים בזוגות
- סולם הציונים מקושר ל-CEFR (A1 – C2)
- גרסאות שונות מועברות לנבחנים בעלי רמות יכולת שונות

מידע אודות מבחן אמי"ר

- מודד יכולת קריאה בתחום האקדמי
- בחינת נייר ועפרון שכוללת 58 שאלות בררה
- סולם הציונים בה נע בין 50 ל-150, עם ממוצע 100 וסטיית תקן 20
- מהימנות המבחן (קרונברך אלפא) היא כ-0.95
- אותה הגרסה מועברת לנבחנים בכל רמות היכולת

הבדלים עיקריים בין הבחינות

1. היכולות הנמדדות

- הבנת הנקרא בתחום האקדמי באמי"ר
- ארבע מיומנויות השפה בארבעה תחומים במבחני TELC

2. מספר הגרסאות

- גרסה אחת באמי"ר, המועברת לנבחנים בכל הרמות
- במבחני TELC כמה גרסאות, כל אחת מותאמת לאחת מרמות המיומנות של ה-CEFR (או לשתי רמות סמוכות, למשל B1-B2 או B2-C1)

פתרונות חלקיים

1. היכולות הנמדדות

 נלקחו ממבחני TELC רק הפריטים המודדים את יכולת הבנת

הנקרא

לא פתר את ההבדלים בתחומים הנמדדים

2. מספר הגרסאות

 הערכת מורים לאנגלית בנוגע להתאמה בין גרסה של TELC ורמת לימוד

יצר מעגליות בין הציון באמי"ר והציון ב-TELTC

מבחני TELC שהועברו לסטודנטים ישראלים ברמות לימוד שונות, בהתאם להערכות המורים

רמת לימוד	מבחן TELC שהועבר	רמת CEFR אפשרית ע"פ ציון במבחן TELC
טרום-בסיסי (50 – 84)	A1	מתחת ל-A1, A1
בסיסי (85 – 99)	A2-B1	A1, A2, B1
מתקדמים א' (100 – 119)	B1-B2	A2, B1, B2
מתקדמים ב' (120 – 133)	B2-C1	B1, B2, C1

סטטיסטיקה תיאורית עבור 1,174 הסטודנטים הישראלים שנבחנו במבחני TELC

רמת ה-CEFR של מבחן ה-TELC	N	מספר פריטים	% עונים נכון	ס.ת. ב-%	מינימום ב-%	מקסימום ב-%	KR-20
A1 טרומ בסיסי	82	19	57	16.3	0	89	0.58
A2-B1 בסיסי	130	25	60	18.8	16	100	0.79
B1-B2 מתקדמים א'	405	36	63	17.4	5	100	0.83
B2-C1 מתקדמים ב'	557	45	48	14.7	4	93	0.79

סטטיסטיקה תיאורית עבור 353 הסטודנטים אירופאים שנבחנו בבחינת אמי"ר (הסולם בין 50 – 150)

מדינה	N	מספר פריטים	ממוצע	סטיית תקן	מינימום	מקסימום	KR-20
איטליה	55		113	18.5	69	146	0.91
פולין	200		108	19.5	70	146	0.91
רומניה	98	58	120	17.2	69	150	0.90
סה"כ	353		112	19.5	69	150	

התפלגות הסטודנטים הישראלים לרמות CEFR בהתאם לציוני ה-TELC שלהם

רמת CEFR ע"פ ציון במבחן TELC						N	מבחן TELC שהועבר
C1	B2	B1	A2	A1	מתחת ל-A1		
-	-	-	-	32	50	82	A1
-	-	35	69	26	-	130	A2-B1
-	142	206	57	-	-	405	B1-B2
36	314	207	-	-	-	557	B2-C1
36	456	448	126	58	50	1174	סה"כ
3	39	38	11	5	4	100	%

התפלגות הסטודנטים האירופאים לרמות ע"פ ציון אמי"ר שלהם

רמת הקורס	N	ציון אמי"ר ממוצע	סטיית תקן
טרומ-בסיסי (50 – 84)	41	77	4.3
בסיסי (85 – 99)	60	93	3.8
מתקדמים א' (100 – 119)	108	110	5.6
מתקדמים ב' (120 – 133)	95	126	4.0
פטור (134-150)	49	139	4.7

מתאמים בין ציון אמי"ר ורמת CEFR

מתאם	קבוצה	N
0.77	ישראלים	1,174
0.48	אירופאים	298
0.17	כולם	1,433

טבלת קישור (בקירוב) בין רמות הקורסים ע"פ ציון אמ"ר ורמות CEFR

רמת ה-CEFR		רמת הקורס
A1	מתאים בקירוב ל -	טרומ-בסיסי (84-50)
A2		בסיסי (99-85)
B1		מתקדמים א' (119-100)
B2		מתקדמים ב' (133-120)
C1		פטור (134-150)

דיון בתוצאות

1. המתאם של 0.77 בקרב הישראלים גבוה מאוד

- כנראה גבוה בשל האופן בו הותאמו מבחני ה-TELC לישראלים

2. המתאם של 0.17 במדגם כולו נמוך מאוד

- ציון ה-CEFR של האירופאים נקבע לפי 4 מיומנויות, לא לפי קריאה בלבד

- השונות ברמות ה-CEFR של האירופאים נמוכה יחסית

- השיבוץ לרמות CEFR של המשתתפים במדגם לקוח משני מקורות

שונים. אצל הישראלים – מבחני TELC, ואצל האירופאים – מגוון

מבחנים לא סטנדרטיים, לא מכילים זה לזה, ושמבטאים פרשנויות

סובייקטיביות של ה-CEFR

מסקנות

1. בשל האופי המגשש של המחקר, לא מוצעת טבלת המרה פורמלית למעבר מציון אמי"ר לרמת CEFR. בניית טבלה שכזו תדרוש מחקר מעמיק יותר שאינו ישים במסגרת פרויקט ECOSTAR

2. אם מבקשים לפתח מבחן מיון לרמות לימוד באנגלית שמושגת על הגדרות CEFR, עליו למדוד, בנוסף ליכולת הבנת הנקרא, גם הבנת הנשמע, כתיבה ודיבור

תודה על ההקשבה!

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

NITE

NATIONAL INSTITUTE FOR TESTING & EVALUATION
מרכז ארצי לבחינות ולהערכה. המרכז القطري للاختبارات والتقييم
www.nite.org.il • FAX. 02-6759543 • פקס' • JERUSALEM 9126001 • ירושלים • POB 26015 • ת"ד

מאלו

ECOSTAR